

Kmetovski pregovori za Kimovec.

(Ta mesec ima 30 dni. Poletje h koncu gré in jesen nastopi.
Solnce stopi v znamnje Vage.)

Kakoršno vreme pervi dan kane, rado celi mesec ostane. — Od začetka tega mesca se škodljivi hlapovi delajo, ki ljudi in živino nadlegvajo. — Pozneje merzla rôsa in slana pada, ki listje orumení in rastivno moč v korenine nazaj podí. — Po sredi mesca rad dež perhaja, na-tó suhi vetrovi in sape puhté, iz česar večkrat neprijeten in gnil zrak vstaja. — Zadnja četert mesca da skazljive meglé in deževne dni. — Na s. Matevža dan vreme vgodno, — ostane tako štiri tédne v prihodno. — Veliko želôda pred s. Mihelam zreliga, — zgodna zima, na sežnje snegá. — Grom in tresk o s. Miheli hude vetrove pomeni. — Jasna noč pred s. Mihelam; — ojstra, merzla zima. — Če preselovavne ptice pred s. Mihelam ne leté, se pred Božičem ni bati zime terdé. — Kakoršni Kimovec, tak prihodni Sušec. — Ob malim Šmarni lastovka uide. s.

Toča in copernice.

Kaj de je toča, vsi veste. Kaj si jest mislim od nje, sim menil razlagati; ampak zdelo se mi je, de od toče bolji tamkaj govorim, kjer razlagujem obzémlje (Atmosphäre), to je: zrak, vetre, megle in oblake, roso, slano, dež, sneg in točo. Za tega voljo bom sedaj kaj maliga od toče, več od copernic povédal.

Toča.

Nektére zerna toče, ki je 15. Velkitravna v létu 1702 na Francoskim šla, so čez libro težale. Na Stronzi, anglijanskemu otoku, so v létu 1818 voglaste zerna toče padale, ki so lesene predokna prestrelile. Berêmo tudi od ledenih kosov, kteři so med točo padali, in vsesortne obraze imeli. Kos, ki je v letu 1717 per Namiru na zemljo padel, je 8 liber, uni pa per Kremsu v létu 1719 6 liber tehtal; in tajisti per Pocdamu v létu 1769 je bil buči enak, je vôla vbil, in možu roko odtergal. V jutrovi dežéli, v Mizori pak so anglijanski žolnírji ogledovali kos ledú, kteři je iz oblakov paðel, in ni bil manji, kakor slon.

Točne zerna so v sredi snežene, zvunaj pa ledene. V nektérih se tudi prah, pesek, pepél, rese, lasje in druge lahke rečí najdejo, ki jih vihar v oblaki povzdigne, dežju ali toči primeša.

Točica ali babje pšeno po hribih in spomladji pada, kjer in kader od toče malo slišimo. Letá ljubi polétno gorkoto, nižji dežéle, in posébno tajiste, kteře štejejo čveterne létne čase. Kraje, kteři jih je toča pósula, jih v tistim letu malokrat zopet obiše. Od tega vender vémo, de bodo nekaki kraji od te božje šibe večkrat vdarjeni, kakor drugi. Nekterí so pa menili, de le po dnevi točuje: rés je, de popoldna soparica toči nar bolj služi, vender skušnja nas učí, de tudi po noči ali zjutraj ta nesreča nas zna zadeti. Sivi, cunjasti oblaki se vlečejo čez vinograde in polje, pred seboj ženejo strah, za njim se plazi ječanje in vek.

Copernice.

Kdo pa dela točo? Kdo plede ojstro šibo za grešne in pobožne ljudi, za cele vasí in dežéle?

Bog je, ki malopridne kaznuje, zaspance zbujuje, pobožne v veri poterjuje. Ali mi to ne verjameš? ali morebiti z slepimi malikovavci terdiš, de Bog ljudem, in scer gerdim babam vladarstvo svetá prepusti?

Odgovoriš morebiti: Bog je, kakor svete pisma učé, hudiču in raznim ljudem dopustil, drugim škodovati. Resnico terdiš, pa ne pomislíš, de take reči so redke, ne vsakdanje; de je božji sin peklenške pošasti premagal, in de le terdovraten piganec vzrok pigančanja rajši vragu, kakor sam sebi navalí. Pameten človek vé, de dobrotljivi Bog zdaj z točo, zdaj z slano, zdaj z sušo, zdaj z vodo, zdaj z ognjem, z vojsko in kugo ljudstva obiskuje, brez de bi kugo, ali povodenj, ali slano, ali točo mogočnim copernicam perpisal. Ali veš, de na visokih gorah, de po merzli Rusovski dežéli, de per nevernih zamorcih ni nobene copernice, ker clo iména od copernice ne poznajo?

Zakaj pa zvoné, in z žegnanim ognjem strelijajo, če ne za to, de bi copernice odgnali? — Za to, kér se rajši bojujejo z sovražnikam, kteriga ni, ko z tajistim, ki jih po vših potih spremija, z vrazilni namreč. Če se huda ura bliža, prav storiš, de z cerkovním zvonam ljudi k molitvi opominjaš, Boga prosi, de šibo odverne, z ktero nam žuga. Brez nehanja zvoniti je napčno in škodljivo, kér vémo, de zvonenje strelo na se vleče, in kér časopisi učé, de je bilo pri taki perložnosti že dostikrat veliko ljudí vbitih. Za tega voljo modre zapovdi brezkončno zvonenje prepovdujejo; tóde samoglavci sebi rajši, kakor drugim verjamejo.

(Konez sledi.)

Besedna vganjka.

Zela treh slogov beseda
Vlada in skerbno pregleda,
Kar se pri hishi godí,
Kar se na polju stori.

Sadniga slogov odstavim,
Ter pred ozhi ti postavim,
Vishiga imena osobo,
Hishniga reda podobo.

Bodi pa tudi hvaleshen,
Kadar si tega deleshen,
Kar ti le tretji sa fe
S zherkami tremi pové.

L—z.

Snajdba vganjke v poprejshnjemu listu je:
paliza.

Slatni kup.	V Ljubljani		V Krajnju	
	7. Kimovza.	2. Kimovza.	fl.	kr.
1 mérnik Pfhenize domazhe	1	17	1	22
1 „ „ banashke	1	21	—	—
1 „ Turfhize . . .	—	—	—	54
1 „ Sorfhize . . .	—	—	—	—
1 „ Réshi . . .	—	51	—	57
1 „ Jezhmena . . .	—	—	—	51
1 „ Prosa . . .	—	56	1	—
1 „ Ajde . . .	—	53	—	—
1 „ Ovfa . . .	—	32	—	33